

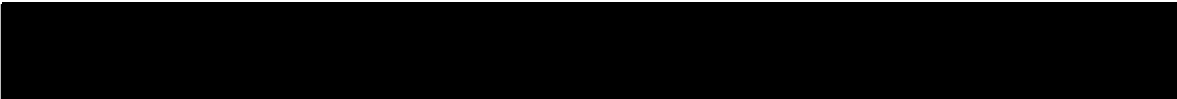

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Táboře rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Veroniky Novotné a přísedících Martina Morávka a Petra Kubálka v hlavním líčení konaném dne **20. února 2024**

takto:

Obžalovaná

je vinna, že

dne 5. 7. 2023 kolem 16:45 hodin v katastru obce Chýnov, okres Tábor, jako řidička osobního motorového vozidla tov. zn. [REDACTED] při jízdě po silnici II. třídy č. 409 ve směru od Turovce v rozporu s dopravním značením nedala v křižovatce se silnicí I. třídy č. 19 přednost v jízdě osobnímu motorovému vozidlu tov. zn. [REDACTED] které po silnici I. třídy č. 19 označené jako hlavní ve směru od Tábora na Pelhřimov řídil [REDACTED] nar. [REDACTED] v důsledku toho došlo ke střetu obou vozidel, při kterém spolucestující ve vozidle [REDACTED] utrpěla zranění, kterému na místě podlehla, řidič [REDACTED] utrpěl zlomeninu hrudní kosti, zlomeninu 5., 8., 9. a 10. žebra vpravo, 3. žebra vlevo s obvyklou dobou léčení 5 týdnů, spolucestující ve vozidle obžalované [REDACTED] utrpěla zlomeninu 7. žebra vlevo, drobné zhmoždění levé plíce a zhmoždění pravého kotníku s obvyklou dobou léčení do 6 týdnů, další spolucestující obžalované [REDACTED] nar. [REDACTED] utrpěl podvrtnutí krční páteře a zhmoždění levého stehna s dobou léčení 2 týdny, další spolucestující [REDACTED] utrpěl uštípnutí zubu č. 1 vlevo bez léčení, poškozením svodidel a dalšího zařízení silnice vznikla Ředitelství silnic a dálnic ČR, IČ 65993390, dosud přesně nezjištěná škoda, a majiteli vozidla, které řídila obžalovaná, společnosti PP AUTOCENTRUM s.r.o., IČ: 25876651, vznikla škoda ve výši 400 000 Kč,

tedy

jinému z nedbalosti způsobila smrt a čin spáchala proto, že porušila důležitou povinnost uloženou jí podle zákona,

jinému z nedbalosti ublížila na zdraví tím, že porušila důležitou povinnost uloženou jí podle zákona,

čímž spáchala

přečin z usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 trestního zákoníku,

přečin ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 148 odst. 1 trestního zákoníku,

a odsuzuje se

podle § 143 odst. 2 trestního zákoníku za užití § 43 odst. 1 trestního zákoníku k úhrnnému trestu **odnětí svobody v délce 12 (dvanáct) měsíců.**

Podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 trestního zákoníku se obžalované výkon uloženého trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu v délce **3 (tři) let.**

Podle § 73 odst. 1 trestního zákoníku se obžalované ukládá trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu **30 (třicet) měsíců.**

Podle § 228 odst. 1 trestního řádu se obžalované **ukládá povinnost nahradit** poškozeným:

- [redacted] **nemajetkovou újmu v podobě duševních útrap ve výši 1 000 000 Kč,**
- [redacted] k rukám jeho zákonného zástupce otce [redacted]
- [redacted] **nemajetkovou újmu v podobě duševních útrap ve výši 389 110 Kč,**
- [redacted]
- [redacted] **nemajetkovou újmu v podobě duševních útrap ve výši 778 220 Kč,**
- [redacted]
- [redacted] **nemajetkovou újmu v podobě duševních útrap ve výši 1 000 000 Kč**
- [redacted]
- [redacted] **škodu v podobě nákladů pohřbu poškozené zemřelé [redacted]**
[redacted] **ve výši 44 952 Kč,**
- [redacted]
- [redacted] rukám jeho zákonné zástupkyně [redacted]
- [redacted] **nemajetkovou újmu v podobě duševních útrap ve výši 500 000 Kč**
- [redacted]
- [redacted] k rukám jeho zákonné zástupkyně [redacted]
- [redacted] **nemajetkovou újmu v podobě duševních útrap ve výši 350 000 Kč**
- [redacted] **nemajetkovou újmu v podobě**
 - **duševních útrap ve výši 778 220 Kč**
 - **bolestného ve výši ve výši 121 059 Kč,**
- **Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky, IČ 41197518, se sídlem Praha 3 – Vinohrady, Orlická 4/2020, škodu ve výši 45 509 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 15 % p. a. ode dne 21. 2. 2024 do zaplacení.**

Shodu s prvopisem potvrzuje Markéta Kuchařová.

Podle § 229 odst. 1 trestního řádu se poškozená: společnost PP AUTOCENTRUM s. r. o., IČ 25876651, se sídlem Tř. 1. máje 328, 75301 Hranice odkazuje se svým uplatněným nárokem na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odůvodnění:

1. Dokazováním v hlavním líčení byl zjištěn skutkový stav tak, jak je popsán ve výrokové části tohoto rozsudku.

I. Důkazní situace

1. Tento skutkový stav byl zjištěn z prohlášení viny obžalovanou, jeho výpovědi, výsledku svědků [redacted] úředního záznamu o podaném vysvětlení [redacted] a z listinných důkazů, konkrétně z osobních výkazů obžalované, připojení se poškozených, žádosti o byt, lékařských zpráv, protokolu o vrácení věci, vyčíslení poskytnuté péče, sdělení pojišťovny, návrhu pojišťovny Generali Česká pojišťovna, přípis a listiny k plnění pojišťovnou, rodných listů, faktury za pohřeb, smlouvy a zprávy psychologa.
2. Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu, řídíce se svým vnitřním přesvědčením založeným na pečlivém uvážení všech okolností případu (§ 2 odst. 6 trestního řádu) a dospěl k závěru, že má k dispozici dostatečný důkazní materiál, který mu dovoluje ve věci rozhodnout.
3. Obžalovaná skutkem popsaným ve výroku rozsudku prohlásila vinu a souhlasila i s užitou právní kvalifikací. Soud o tomto prohlášení viny, respektive o jeho pravdivosti, úplnosti a vážnosti nepochybuje. Ostatně je na místě poukázat na přístup obžalované ke spáchanému skutku v celém trestním řízení a také na důkazní materiál obsažený ve spisu, zejména výpovědi svědků a protokol o nehodě v silničním provozu a konečně také znalecký posudek z oboru zdravotnictví odvětví soudní lékařství, a lékařské zprávy, lze uzavřít, že veškeré ve věci shromážděné dokazování je plně v souladu s prohlášením viny obžalované, soud neshledal žádné překážky pro přijetí prohlášení viny, pochybnosti nelze mít ani o právní kvalifikaci obou žalovaných skutků.
4. Soud tedy uzavírá, že s ohledem na prohlášení viny se bude věnovat pouze odůvodnění výroku o trestu a náhrady škody

II. Druh a výměra trestu

5. O druhu a výměře trestu soud rozhodoval podle zásad uvedených v ustanovení § 39 trestního zákoníku a posoudil existenci polehčujících a přitěžujících okolností, jak je definuje ustanovení § 41 a § 42 trestního zákoníku a dospěl k následujícímu závěru.
6. Obžalované polehčuje její dosavadní trestní bezúhonnost, neboť nebyla postihována pro žádný trestný čin, ale ani přestupek. Nyní projednávaná trestná činnost je tak excesem z jeho dosud řádného života a soud je přesvědčen, že již projednání věci a následky, které s sebou neslo porušení jejích povinností jako řidičky, a to nejen v podobě smrti poškozené, ale i zranění dalších účastníků dopravní nehody, obžalovaná vnímá velmi citelně a již nyní lze dospět k závěru, že již samotné trestní řízení mělo na obžalovanou velmi silný vliv. Soud nemůže přehlédnout zprávu psychologa, která jednoznačně vypovídá o tom, že obžalovaná se jen velmi těžce vyrovnává s důsledky nehody, kterou způsobila. Navíc při úvahách o trestu je nutno zohlednit i zranění, které ona sama utrpěla a jejích následky, s nimiž se potýká ještě v době hlavního líčení. Polehčující okolností je rovněž spolupráce s orgány činnými v trestním řízení a v neposlední řadě také jeho částečná snaha odčinit způsobené následky, ať již spoluprací s pojišťovnou, tak i omluva poškozeným v jednacím síni. Jakkoli soud citlivě vnímá neodčinitelný následek řidičského pochybení obžalované, který se tak citelně promítl do života prakticky všech účastníků dopravní nehody, je zřejmé, že sama obžalovaná již nyní převzala odpovědnost za své jednání, není

Shodu s prvopisem potvrzuje Markéta Kuchařová.

schopna se bez odborné pomoci psychologa vyrovnat s vinnou, a de facto právě sama odpovědnost za smrt poškozené je pro ni tím nejzásadnějším trestem. Soud nemá v úmyslu nikterak zpochybňovat utrpení poškozených – zejména pak pozůstalých, avšak trest, který si uložil sama obžalovaná je natolik citelný, že další působení soudu již nemusí být ani dlouhodobé, ani přísné.

7. Soud proto uzavírá, že v případě obžalované i při zohlednění povahy a závažnosti projednávaného trestného činu nelze uvažovat o jiném než výchovném druhu trestu. Její jednání je nedbalostním přečinem, který sice intenzivně zasáhl nejen ji samotnou, ale i rodinu poškozené, přesto však k nápravě obžalované není nezbytné působení represivního trestu. Při otázce volby druhu a výměry uloženého trestu soud konstatuje, že jako nejvhodnější zvolil kombinaci trestu odnětí svobody s podmíněným odkladem jeho výkonu, které zajistí výchovné působení na obžalovaného po delší dobu, přiměje jej důsledněji a pečlivěji hodnotit následky veškerých jeho rozhodnutí, a současně trestu zákazu činnosti, který obžalované zdůrazní nakolik jsou rozhodnutí všech účastníků klíčová pro bezpečnost silničního provozu a že požadovaná míra opatrnosti a pečlivosti při sledování ostatních účastníků je nezbytným předpokladem pro zachování bezpečnosti v silničním provozu.
8. K jednotlivým uloženým trestům pak soud doplňuje, že ve výměře podmíněně odloženého trestu zohlednil závažnost spáchaného jednání a jeho neodčinitelný následek, ale současně také nedbalostní formu zavinění a již zmíněný přístup obžalované ke způsobenému jednání. A byť volil trest na spodní hranici zákonné trestní sazby (hranice trestní sazby je vymezena mezi jedním a šesti lety odnětí svobody), již samotná absolutní výměra tohoto trestu, tedy dvanáct měsíců, zohlední-li soud, že obžalovaná je osobou netrestanou, je natolik citelnou, že ve spojitosti se současně uloženým trestem zákazu činnosti je dostatečnou pro nápravu obžalované. Ostatně, byť je obžalovaná viníkem dopravní nehody, ta je ve své podstatě důsledkem přehlédnutí, kterému by obžalovaná bezesporu mohla předejít pečlivějším sledováním provozu na pozemních komunikacích, nicméně v intencích žalovaného přečinu je její přístup skutečně příkladem velmi zodpovědného a pokorného přijetí odpovědnosti za vlastní opomenutí, bez hledání spoluviníků dopravní nehody v dalších účastnících, což jen posiluje závěr soudu o počínající nápravě obžalované.
9. V délce zkušební doby soud promítl nejen povahu a závažnost spáchaného skutku, ale také určitý, již patrný, velmi silný vliv probíhajícího trestního řízení a následků dopravní nehody na obžalovanou. Proto zkušební doba byla stanovena v třetině zákonného rozmezí, ve výměře tří let. Soud totiž vedle polehčujících okolností musí zohlednit, že obžalovaná spáchala dva nedbalostní trestné činy, resp. že zraněných při dopravní nehodě bylo několik.
10. Vedle toho soud uložil obžalované, jak již bylo zmíněno, také trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu. Jakkoli soud nepřehlédl dosavadní vzornou řidičskou minulost obžalované, nelze přehlédnout, že závažnost následků dopravní nehody a také charakter porušené povinnosti řidiče, je pro uložení tohoto trestu zcela zásadní a činí z trestu zákazu činnosti zcela nezbytný doplněk k uloženému trestu odnětí svobody. Obžalovaná musí nést i tento trest, aby jí bylo zdůrazněno, nakolik závažnými mohou být ona řidičská opomenutí a jaký význam má pečlivé dodržování všech pravidel BESIP, zejména jedná-li se o pravidla přednosti v jízdě. Soud ve výměře uloženého trestu však zohlednil přístup obžalované, ale také počet osob dopravní nehodou zasažených (tedy nejen zraněných, ale i pozůstalých) a dospěl k závěru, že přílehavým trestem je trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel ve výměře 30 měsíců, který se tak na první pohled může zdát mírným. Avšak soud zdůrazňuje, že je pro nápravu obžalované zcela dostatečný.

III. Náhrada škody

11. K trestnímu řízení se řádně a včas se nárokem na náhradu škody připojili [redacted] (druh poškozené) s nárokem na náhradu nemajetkové újmy ve výši 778 220 Kč a bolestným ve výši 121 059 Kč, syn [redacted] s částkou 778 220 Kč představující nemajetkovou újmu v podobě duševních útrap, [redacted] syn poškozené [redacted] s nárokem na náhradu nemajetkové újmy v podobě duševních útrap v částce 1 000 000 Kč, se stejnou částkou představující náhradu duševních útrap se připojila i poškozená [redacted] dcera [redacted] [redacted] vedle toho pak požadovala náhradu nákladů pohřbu jako majetkovou újmu. K trestnímu řízení se s nárokem na náhradu nemajetkové újmy připojila i vnoučata poškozené [redacted] [redacted] s částkou 500 000 Kč, [redacted] s částkou 350 000 Kč a [redacted] [redacted] s částkou 389 110 Kč.
12. S nárokem na náhradu škody se pak k trestnímu řízení připojila rovněž poškozená Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR s nárokem na náhradu škody ve výši 45 509 Kč se zákonným úrokem z prodlení ode dne následujícího po dni hlavního líčení. S nárokem na náhradu škody v podobě majetkové újmy zničením vozidla se připojila poškozená PP Autocentrum s. r. o.
13. Podle § 228 odst. 1 trestního řádu, odsuzuje-li soud obžalovaného pro trestný čin, kterým způsobil jinému majetkovou škodu nebo nemajetkovou újmu nebo kterým se na úkor poškozeného bezdůvodně obohatil, uloží mu v rozsudku, aby poškozenému nahradil majetkovou škodu nebo nemajetkovou újmu v penězích nebo aby vydal bezdůvodné obohacení, jestliže byl nárok včas uplatněn (§ 43 odst. 3 trestního řádu), nestanoví-li tento zákon jinak; nebrání-li tomu zákonná překážka, soud uloží obžalovanému vždy povinnost k náhradě škody nebo k vydání bezdůvodného obohacení, jestliže je výše škody nebo rozsah bezdůvodného obohacení součástí popisu skutku uvedeného ve výroku rozsudku, jímž se obžalovaný uznává vinným, a škoda v této výši nebyla dosud uhrazena nebo bezdůvodné obohacení nebylo dosud v tomto rozsahu vydáno.
14. Již na úvod soud konstatuje, že ačkoli nepochybuje, že smrt poškozené [redacted] nepochybně poškozené, jeho nejbližší příbuzné, velice zasáhla a je na místě, aby se jim dostalo přiměřeného zadostiučinění, Základním ustanovením pro přiznání nemajetkové újmy je § 2956 a 2959 občanského zákoníku, nelze přehlédnout, že není možné vycházet pouze z existujícího příbuzenského vztahu, ale je nezbytné zkoumat také jeho intenzitu, věk poškozeného, jinou satisfakci poškozeným poskytnutou (tedy i odsouzení obžalované), ale i spoluzavinění poškozené (které v předmětném případě jednoznačně není dáno) a další okolnosti na jeho straně (k tomu srovnej rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 4 Tdo 1402/2015 ze dne 12. 4. 2016 ve spojení s rozsudkem Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 25 Cdo 894/2018 ze dne 19. 9. 2018). Soud je v případě rozhodování o nemajetkové újmě vázán stejnými hledisky jako při rozhodování v občanskoprávním sporu a v projednávaném případě je zcela na místě rozhodnout, vyhovění návrhu pojišťovny, která fakticky bude za obžalovanou z titulu zákonného pojištění odpovědnosti z provozu vozidla plnit by totiž znamenalo ve svém důsledku výraznou sekundární viktimizaci poškozených, kteří by opakovaně museli prožívat pocity ze ztráty maminky, babičky či družky, tedy jedné z nejbližších osob v jejich životě. Jakkoli soud zdůrazňuje, že pouhý příbuzenský vztah není důvodem pro dovození oprávněnosti požadavku na náhradu nemajetkové újmy a nemá v úmyslu nikterak snižovat míru utrpení a negativního prožitku spojeného s úmrtím poškozené [redacted] na straně druhé nelze nepoukázat, že vztahy v rodině jsou velmi často proměnlivé a na jedné straně mohou být velmi pevné a silné, na straně druhé ale mohou být i slabými vazbami danými toliko příbuzenstvím bez reálného citového vztahu. Za této situace je proto nezbytné pečlivě vážit nejen existenci příbuzenského vztahu, ale i jeho intenzitu, aby bylo možno vůbec stanovit jaká míra zadostiučinění je přiměřená a následně do ní promítnout i další okolnosti, ať již zmiňované odsouzení obžalované, či další okolnosti, např. omluvu. Ostatně právě povinnosti soudu vyplývající ze zákona o obětech trestných činů a zejména základní požadavek na šetření práv obětí trestných činů, vedl soud k tomu, že vedle písemných prohlášení předložených poškozenými, ale i dalších listinných důkazů, si výslechem přítomných

poškozených opatřil podklady pro rozhodnutí, a v duchu zjištěných skutkových okolností mapujících rodinu poškozené [redacted] a vztahy v ní rozhodl.

15. K otázce odškodnění nemajetkové újmy soud znovu konstatuje, že vycházel z právní úpravy § 2956 občanského zákoníku rozvedenou v ustanovení § 2959 občanského zákoníku. Jako základní hledisko při odškodnění vycházel soud ze zásad slušnosti. Komentářová literatura [srov. *Hulmák a kol.* Občanský zákoník VI. Závazkové právo. Zvláštní část (§ 2055 - 3014), 1. vydání, 2014, C. H. Beck, s. 1700 - 1701] charakterizuje duševní útrapy jako vnitřní mučivé pocity, které mohou, ale nemusejí mít přímou vazbu na tělesná zranění (prožívaná trýzeň, strach a utrpení, negativně vnímaný stres, smutek a zármutek, úlek, znepokojení, pocit ponížení apod.). Jejich odškodnění je vázáno na odškodnění újmy jako satisfakce za vytrpěné příkoří a současně soud zohlednil i satisfakci další, jakou je potrestání obžalované soudem, neboť i tu poškození bezesporu vnímají, její omluvu a také jí projevenou lítost, která rozhodně není formální (v tomto kontextu soud odkazuje na závěry psychologické zprávy na č. l. 355, kdy je zřejmé, že sama obžalovaná velmi úkorně vnímá, co způsobila svým přehlédnutím, nese si pocity viny, stigmatu a v důsledku toho (byť nikoli výhradně toho) trpí úzkostmi a panickými atakami).
16. Základem nároku je skutečnost, že obžalovaná je odpovědnou za vznik nehody, tedy že byla uznána vinnou výše popsányi přečiny. Koneckonců vznik újmy je v tomto případě nepochybný, smrt blízké osoby, tím spíše pokud se jedná o smrt náhlou a neočekávanou u člověka, který je aktivním členem rodiny, určitým spojovacím článkem vzájemných vztahů a v neposlední řadě i osobou, u které nelze předpokládat brzký skon, je vždy velmi citelným zásahem do života všech poškozených, které v podstatě tvořily úzkou rodinu, tedy partner, děti a vnuci.
17. Soud pro otázku stanovení druhu a výše odškodnění nemajetkové újmy vycházel z návrhů a výpovědí poškozených. Podoba duševních útrap utrpených ve spojení s žalovaným jednáním, které na ně mělo a po zbytek jejich životů nepochybně bude mít velmi intenzivní dopad totiž nelze jinými způsoby seznat. Proto soud o nemajetkové újmě rozhodl, neboť disponoval dostatečnými podklady pro rozhodnutí o „psychické bolesti“ poškozených ve vyplývajících ze smrti poškozené, na úvod pak dodává, že základní odškodnění tvoří opakovaně judikovaná hranici dvacetinásobku průměrné mzdy v národním hospodářství za rok předcházející roku, v němž k újmě došlo. Soud si je vědom, že vyčíslení nemajetkové újmy je věcí pečlivého zvážení všech okolností případu, neboť jen obtížně lze penězi reparovat ztrátu blízkého člověka, které je neodčinitelné a má vždy velmi intenzivní dopady na oběť, byť v řadě případů nejsou na první pohled neviditelné. Soud nepřehlédl, že trestná činnost obžalované zasáhla všechny poškozené v té nejintimnější rovině, stanovení výše oprávněného nároku se tak jeví jako úřední postup, který fakticky nikdy nemůže zohlednit nuance pocitů ztráty, osamění, rozpadu rodinných vazeb či absence možnosti vybudování nové kvality vztahu u vnoučat, nicméně aktuální judikatura Nejvyššího soudu poskytuje dostatečná vodítka pro předvídatelné rozhodování a proto je zcela na místě zmírnit dopady úmrtí poškozené do života jejích blízkých alespoň finanční náhradou, která jim minimálně poskytne prostředky na vyrovnání se s dopady projednávané dopravní nehody do života.
18. V případě **poškozeného** [redacted] soud zohlednil nejen skutečnost, že ztratil svou družku, blízkou osobu, s níž chtěl zestárnout a strávit zbytek svého života, ale také skutečnost, že právě on byl řidičem automobilu, v němž cestovala poškozená, a byl svědkem jejího skonu, což bezesporu zintenzivnilo míru psychické újmy. Soud také nepřehlédl, že to byl on, kdo o ni pečoval v době jejích zdravotních problémů, bydleli spolu a zjevně se na této skutečnosti nemělo ničeho změnit. Ostatně jeho zhroucení na pohřbu poškozené dokonale ilustruje, jak těžké pro něj bylo vyrovnat se s odchodem poškozené, koneckonců občas potřebuje na zvládnutí stresu léky proti úzkosti předepsané mu jeho praktickým lékařem. Pokud poškozený požaduje částku 778 220 Kč, což odpovídá základnímu odškodnění duševních útrap je soud pevně přesvědčen, že nic nebrání, aby mu byl tento nárok přiznán.

19. Ve vztahu k uplatněnému nároku na **bolestné** [REDAKCE] soud uvádí následující. Vznik nemajetkové újmy představující odškodnění za prožitou bolest je nesporný, neboť poškozený utrpěl celou řadu zranění, která si vyžádala velmi dlouhou rekonvalescenci. Co se týče výše nároku, vycházel soud z jeho vyčíslení dle lékařských zpráv a odborného vyjádření posudkového lékaře. O pravdivosti a úplnosti tohoto odborného vyjádření nemá soud důvod pochybovat, závěry lékaře týkající se utrpěných zranění jsou v souladu s lékařskými zprávami a bodové ohodnocení jednotlivých zranění je v souladu s Metodikou Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy na zdraví. Proto přiznal poškozené na náhradě nemajetkové újmy představující bolestné částku 121 059 Kč. Výše bodu pak byla stanovena jako 1% průměrné mzdy v národním hospodářství v roce 2022 zjištěné z údajů Českého statistického úřadu, tedy v částce 403,53 Kč
20. Rovněž [REDAKCE] syn poškozené, požadoval náhradu duševních útrap v částce 778 220 Kč, tedy ve výši onoho metodikou stanoveného základního odškodnění, ani v jeho případě soud nepochyboval, že má na toto odškodnění utrpěné psychické bolesti nárok. Poškozený byl synem obžalované, pojili je vztahy, které sice byly v poslední době oslabené, avšak byl to právě poškozený, kdy vyzvedával věci maminky u policejního orgánu, poškozený měl matku evidentně rád, i dle výpovědi bratra, který o něm v hlavním líčení mluvil s jistou averzí, přesto uvádí, že jej hádky s matkou mrzely a soud nemohl přehlédnout, že předmětnou nehodou mu byla vzata možnost k usmíření. Právě tyto skutečnosti vedly soud k tomu, že i jemu přiznal nárok v uplatněné výši.
21. Rovněž dcera, poškozená [REDAKCE] zcela zjevně trpí ztrátou své matky, byla to ona, kdo zařizoval pohřeb a jejich vztah byl velice úzký, vypovídají o tom četné telefonáty potvrzené oběma slyšenými svědky, je zřejmé, že poškozená hrála v životě své dcery a byla pro ni oporou, soud je dalek jakékoli paušalizace vztahu matka-dcera, avšak pro otázky náhrady škody je zcela klíčová otázka nakolik vztah vybočoval z běžného rámce tohoto vztahu, a nakolik je tedy na místě odrazit intenzitu tohoto vztahu v otázce přiznaného nároku na náhradu škody. Jakkoli každé dítě žijící v harmonickém svazku se svými rodiči, což nepochybně poškozená je a byla, vnímá vztah se svou matkou jako jedinečný, pro účely náhrady škody je třeba přistoupit k určité pro zúčastněné do značné míry necitlivé kvantifikaci vztahu mezi dcerou a matkou, neboť jen tak může být stanovena adekvátní výše odškodnění vytrpěné psychické bolesti. Soud konstatuje, že ztráta, kterou poškozená [REDAKCE] utrpěla, je ve své podstatě ztrátou, kterou utrpí každá dcera při smrti svého matky, ztráta, kterou lze charakterizovat jako absenci milovaného rodiče při významných životních okamžicích a i v běžných každodenních setkáních, avšak v tomto případě proto soud konstatuje, že shledal důvody pro zvýšení přiznané nemajetkové újmy nad rámec základního nároku odvozeného z dvacetinásobku průměrné mzdy v národním hospodářství za rok předcházející vzniku újmy. K tomuto závěru vede soud především poznání intenzity vztahu mezi poškozenou a její matkou, míra ztráty, kterou utrpěla totiž nelze paušalizovat s odkazem na vzdálenost jejich bydlišť, naopak poškozená měla se svou matkou neobvykle úzký vztah, který charakterizovaly dlouhé „ženské“ telefonáty, sdílení každodenních věcí nad míru přesahující běžný vztah matky k dospělým dětem. Proto soud přiznal poškozené nárok na náhradu nemajetkové újmy v podobě duševních útrap ve výši 1 000 000 Kč.
22. Obdobná je situace i poškozeného [REDAKCE] Pro obecná východiska rozhodování odkazuje soud na předchozí odstavec, a zdůrazňuje, že i v tomto případě považuje za zcela oprávněný uplatněný nárok na odškodnění duševních útrap ve výši jednoho milionu korun. Ostatně vztah poškozeného s matkou byl dle zjištění soudu nejužší, dokonce měli v úmyslu spolu bydlet, byli si velmi blízcí, mimo jiné i proto, že ačkoli adresa trvalého bydliště hovoří jinak, bydleli blízko sebe a navštěvovali se pravidelně. Poškozený ještě v době hlavního líčení nebyl se ztrátou matky vyrovnán, v průběhu výpovědi bylo zřejmé, jak citelně jej ztráta matky, posledního žijícího rodiče zasáhla, jak těžké je pro něj vyrovnat se s nynější životní situací, on sám sice mluví o svých sourozencích s despektem, avšak současně je zřejmé, že to byla právě jeho matka, kdo byl pojivem vztahů v rodině. Sám poškozený mluví o společné práci na zahradě, času stráveném

s matkou a jeho synem, kterého si zjevně cenil, a sám přiznává jistou citovou závislost. Za této situace je zcela pochopitelné, že je na místě zvýšit odškodnění duševních útrap, navíc zvýšení není nikterak citelné, pouze v rovině cca 20 % a s ohledem na popsání vztahy nelze jeho požadavek označit za neoprávněný, byť soud zcela odmítá tvrzení, že obžalovaná se poškozeným nesnažila omluvit, neboť nepřehlédl, že jednoho z členů rodiny poškozené [REDAKCE] kontaktovala, ale byla odmítnuta.

23. A konečně soud má za prokázané, že i vztahy s **vnoučaty** měla poškozená [REDAKCE] natolik silné, že i vnoučata je na místě odškodnit za vytrpěné útrapy při její ztrátě. Soud na úvod podotýká, že dle Metodiky Nejvyššího soudu je základním nikoli dvacetinásobek, ale desetinásobek průměrné mzdy v národním hospodářství za rok předcházející vzniku újmy. V případě všech tří vnoučat poškozené, které požadovali náhradu nemajetkové újmy lze konstatovat, že s babičkou měli hezký, blízký vztah, v případě [REDAKCE] samozřejmě modifikovaný vzdáleností jejich bydliště od bydliště babičky, avšak u babičky trávili prázdniny, ta se jim dle svědka [REDAKCE] věnovala, vymýšlela jim program a hry. Ve vztahu k [REDAKCE] pak je situace jiná, ten pobýval u své babičky velmi často, chodil k ní každý víkend, babička mu „vyvařovala“, dodnes se po babičce ptá, pokud tedy [REDAKCE] požaduje odškodnění újmy, psychické bolesti, kterou utrpěl v souvislosti se ztrátou velmi blízkého člověka, ve své podstatě pevné a nedílné součásti jeho dětského světa je zcela na místě mu přiznat jím požadovaný nárok, tím spíše, že onu základní sumu, která vyplývá z ustálené rozhodovací praxe nikterak nenavysuje. Naopak soud je přesvědčen, že by bylo právě pro intenzivní kontakt a vztah zvýšit odškodné až na úroveň odškodného poskytnutého [REDAKCE] avšak nelze poškozenému přiznat více než sám žádá. Ve vztahu ke [REDAKCE] soud konstatuje, že jeho vztah s babičkou nevybočuje z obvyklé intenzity a kvality vztahu mezi vnukem a babičkou, a proto není na místě jakkoli moderovat onen základní nárok, který vyplývá z běžného vztahu mezi prarodičem a vnoučetem a bolesti z jeho náhlé ztráty. Nezletilý žádal o částku dokonce nižší, proto mu ji soud přiznal v plném rozsahu svého uplatněného nároku. Ve vztahu k [REDAKCE] soud podotýká, že vlivem vyššího věku poškozené, která již intenzivněji vnímala ztrátu své babičky, jejich vztah byl navíc zcela zřejmě motivován i vztahem babičky a jejich matky, navíc v otázce prožívání ztráty u dětí hraje podstatnou roli věk, [REDAKCE] jako nejstarší z vnoučat bezesporu vnímala ztrátu babičky jinak, v některých ohledech citelněji, v jiných pak byla schopna se s její ztrátou vyrovnat ne snáze, ale s vyspělostí danou jejím věkem – z výpovědi svědků [REDAKCE] pak vyplynul hezký úzký vztah dětí a babičky, prázdniny, které děti u babičky trávily byly pro ně naplněným časem, i babička své vnuky v [REDAKCE] navštěvovala. S ohledem na výše uvedené je tak třeba posoudit vztah nejstarší vnučky k poškozené [REDAKCE] jako vztah, který svou kvalitou převyšoval běžný vztah, a proto jí náleží odškodné pohybující se okolo patnáctinásobku průměrné mzdy, požadovala však částku nižší, částku 500 000 Kč, kterou jí soud přiznal.
24. V případě nároků majetkové povahy soud odkazuje na výše uvedené, tedy skutečnost, že nelze mít pochyb o vzniku škody a příčinné souvislosti mezi vznikem škody, ty vyvěrají z výroku o vině. Samotná výše škody v případě nákladů pohřbu zcela jednoduchou, neboť soud má k dispozici fakturu, z níž je zcela zřejmé, kolik poškozená [REDAKCE] vynaložila za pohřeb poškozené. Právní základ nároku poškozené pak vyplývá přímo z ustanovení § 2961 občanského zákoníku a není na místě jakákoli moderace nároku, zejména když obžalovaný je pro účely náhrady škody pojištěn, bude hrazena z tzv. povinného ručení.
25. K nároku poškozené **zdravotní pojišťovny** soud uvádí, že v hlavním líčení bylo nepochybně prokázáno, že obžalovaná se dopustila jednání popsaného ve výroku rozsudku, ale také to že tímto jednáním způsobila poškozeným zranění, k jejichž ošetření byla přivolána zdravotnická záchranná služba. Poskytnutá lékařská péče byla uhrazena poškozenou, která má podle ustanovení § 55 zákona č. 48/1997 Sb. regresní nárok vůči obžalované jako osobě, která v důsledku zaviněného protiprávního jednání vůči pojišťovně zapříčinila, že pojišťovna vynaložila

náklady na hrazené lékařské služby. Soud tak konstatuje, že s ohledem na skutečnost, že je nepochybné, že poškození v důsledku dopravní nehody utrpěli různá zranění, která si vyžádala léčení a zásah zdravotníků, v případě poškozené [REDAKCE] při pokusu o záchranu jejího života, a tím tedy i nutnost vynaložit náklady ze zdravotního pojištění, je nesporné, že poškozené pojišťovně vznikla škoda, která je rovna vynaloženým nákladům na lékařskou péči. Výše této škody je pak zřejmá z vyúčtování předloženého poškozenou a soud nemá pochyb ani o příčinné souvislosti mezi jednáním obžalované a vznikem škody, ostatně tuto lze dovodit již z díkce citovaného ustanovení zákona o veřejném zdravotním pojištění.

26. Soud přiznal poškozené zdravotní pojišťovně i nárok na úroky z prodlení ve výši dle příslušného právní předpisu, neboť nárok poškozené vyplýval ze spisu, obžalovaná se o něm tedy mohla dozvědět nejpozději při prostudování spisu a byl přednesen i v úvodu prvního hlavního líčení ve věci, přesto obžalovaný nečinil ničeho proto, aby jej uhradil, je tedy zcela na místě přiznat poškozené i tento uplatněný nárok.
27. K nároku poškozené PP Autocentrum s. r. o. soud konstatuje, že ze spisového materiálu vyplynulo, že poškozená již náhradu škody obdržela – konkrétně jí bylo vyplaceno pojistné plnění ve výši 245 000 Kč ze systému havarijního pojištění, přičemž pro posouzení dalšího uplatněného nároku, tedy do částky odhadnuté ceny vozidla, soud konstatuje, že jakkoli pro účely trestního řízení byly podklady dostatečnými, pro účely náhrady škody nikoli soud by totiž musel zkoumat tzv. cenu zbytků, za níž bývá obvykle vozidlo po haváriích prodáváno, k čemuž by bylo nutno vyžádat nejméně odborné vyjádření. Další dokazování k výši uplatněného nároku by tak dalece přesahovalo rámec trestního řízení a proto soud odkázal poškozenou na řízení ve věcech občanskoprávních.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **přípustné odvolání do osmi dnů** od doručení opisu rozsudku prostřednictvím Okresního soudu v Táboře ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích.

Rozsudek může odvoláním napadnout

- a) státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku
- b) obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se jej přímo dotýká
- c) poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody pro nesprávnost výroku o náhradě škody.

Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může ho napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

V neprospěch obžalovaného může rozsudek napadnout odvoláním jen státní zástupce, toliko pokud jde o povinnost k náhradě škody má toto právo též poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody.

Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout kromě obžalovaného a státního zástupce i příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel a druh, a to ve lhůtě, v níž může podat odvolání obžalovaný. Státní zástupce tak může učinit i proti vůli obžalovaného. Je-li obžalovaný omezen ve svéprávnosti, může i proti vůli obžalovaného za něho v jeho prospěch odvolání podat též jeho opatrovník a obhájce.

Odvolání musí být ve lhůtě, v níž je lze podat, nebo v další lhůtě stanovené předsedou senátu soudu prvního stupně odůvodněno, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda ho podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo neprospěch obžalovaného.

Právo podat odvolání nepřísluší tomu, kdo se ho výslovně vzdal. Odvolání je nutno podat ve **třech** vyhotoveních.

Tábor 20. února 2024

Mgr. Veronika Novotná v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Markéta Kuchařová.

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 05.04.2024. Připojení doložky provedla Petra Čabáková dne 12.04.2024.